

Contact: Lieven Willems
lieven.willems@ode.be
+32 497 48 37 17

Brussel, 22 juli 2025

Hieronder kan u een weergave lezen van de belangrijkste opmerkingen die ODE maakt op het databeheersplan van Fluvius voor de periode 2026-2035. Aan de opmaak van dit plan zijn werkgroepen en info-momenten vooraf gegaan waar ODE bemerkingen, nuttige info en alternatieve voorstellen, ook vanuit de leden, overgemaakt heeft.

In deze finale consultatieronde beperken we ons tot meer globale opmerkingen of aandachtspunten vanuit onze gemeenschappelijke visie en doelstellingen.

Betreft: ODE reactie op de consultatie voor het Fluvius databeheersplan 2026 – 2035

ODE Vlaanderen drukt haar appreciatie uit over de consultatiemogelijkheden die er geboden worden tijdens de totstandkoming van het databeheersplan en de inspanningen die er gedaan worden om de sector te betrekken. ODE probeert via haar input een constructieve bijdrage te leveren die de energietransitie bevorderen én de maatschappij ten goede komen.

Evoluties

1. Vanaf 2026 zal Fluvius voor alle klanten met een digitale meter **standaard kwartierwaarden uitlezen** (p. 24). Wij beschouwen dit als een positieve ontwikkeling.
 - a) Zullen deze kwartierwaarden bruto (afzonderlijke waarden voor injectie en afname) of netto (één gecombineerd cijfer waarbij deze twee worden tegen elkaar verrekend) worden uitgelezen? Wat is het kostenverschil tussen het uitlezen van **bruto of netto** kwartierwaarden?
 - b) ODE beschouwt dit in elk geval als een belangrijke en noodzakelijke voorwaarde voor de implementatie van een **Time-of-Use** tarief en met name voor de introductie van een **piekhalvering** tijdens zonnige uren.
2. Wat betreft de **Time-of-Use** component, hopen we dat Fluvius ook rekening houdt met de mogelijkheid dat er bepaalde elementen (met name rond de kW-component, zoals piekhalvering) reeds geïmplementeerd worden via een apart traject nog voor de inwerkingtreding van het effectieve Time-of-Use tarief rond 2028.

3. Het databeheersplan vermeldt dat expliciete flexibiliteit vooral zal aangestuurd worden door aansturing van elektrische voertuigen, warmtepompen, batterijen en e-boilers (p. 29).
Aansturing van zonnepanelen, namelijk voor **curtailment**, dient hier ook vermeld te worden.
4. In het databeheersplan (p. 33) wordt gesteld dat klanten expliciet metrigimetric (SMR3) moeten activeren om kwartierwaarden te kunnen delen met hun energieleverancier. Fluvius verwacht een sterke toename van SMR3 door groeiend dynamisch prijsaanbod richting de klant. In het plan wordt zelf een scenario voorzien waarbij vanaf 2028 100% van de digitale meters SMR3 geactiveerd hebben (p. 84). In dat licht lijkt het ons logisch om de **administratieve last te verlagen om SMR3 standaard voor gebruikers** zodat dit aansluit bij de verwachte evolutie van de markt.

Investeringsprogramma

5. Er worden aanzienlijke investeringen en ontwikkelingen voorzien voor de **digitalisering van gasmeters** (p. 43). Gezien de geplande uitfasering van aardgas rijst de vraag **of deze inspanningen nog proportioneel en toekomstgericht zijn**.
6. Fluvius wil data van **submeters van derde partijen** kunnen integreren in de eigen systemen (p. 44 en fiche 11 van de roadmap). Wij willen benadrukken dat het hierbij het cruciaal is dat er snel duidelijke **technische en functionele eisen** komen voor derdepartijmeters, zowel wat betreft IT-implementatie als de productontwikkeling.
7. We moedigen de **cloudfirst-strategie** met bijkomende investeringen aan (p. 48), waarbij prioriteit gegeven wordt aan oplossingen die via afstand regelbaar zijn (cloud-based, via API), in plaats van alles lokaal aan te sluiten en te certificeren.
8. Vanaf 2026 zal de digitale meter tweerichtingsverkeer ondersteunen, inclusief de mogelijkheid tot '**remote services**', zoals commando's ontvangen om bijvoorbeeld het vermogen te beperken of energie op afstand af te sluiten (p. 59).
 - a) Daarbij willen we wel benadrukken dat het essentieel is dat de **consument de autonomie behoudt** over het eigen energieverbruik via het energie management system (EMS).
Aansturing mag **niet leiden tot ongewilde afname of kosten**.
 - b) Kan Fluvius inschatten wat de **activatiefrequentie** zou zijn van dergelijke 'remote services' en welke invloed dit heeft op de **slijtage** van residentiële batterijen?
 - c) Welke **end-to-end-securitystandaarden** (encryptie, authenticatie, audit-logs) legt Fluvius op wanneer digitale meters en omvormers bidirectioneel worden aangestuurd, en **hoe kunnen fabrikanten deze vooraf valideren?**
9. Volgens Fluvius zou expliciete flexibiliteit enkel ingezet moeten worden in uitzonderlijke situaties waarin impliciete flexibiliteit onvoldoende soelaas biedt (p. 60).

- a) Net zoals in het netinvesteringsplan vindt ODE dat **expliciete flexibiliteit een volwaardige strategie verdient**, waarbij Fluvius een actieve rol moet opnemen in het faciliteren van marktproducten en technische oplossingen.
10. Vandaag zijn de administratieve trajecten rond flexibiliteit zodanig complex dat veel innovatieve spelers afhaken. We suggereren om een **aparte roadmap voor innovatieve KMO's** te maken binnen het databeheersplan, waarbij gekeken wordt hoe bepaalde drempels overkomen kunnen worden. Regelluwe testzones (bv. living labs en sandbox-initiatieven), waar innovaties snel kunnen getest worden, kunnen bijvoorbeeld een oplossing bieden.

Algemene opmerkingen

11. Hoewel het databeheersplan een fasering voorziet (2026–2028 en 2029–2035), blijft de uitwerking ervan vrij algemeen en komend de doelen nogal vrijblijvend over. Er ontbreekt een **duidelijke definiëring van toetsingsmomenten waarop concrete mijlpalen en opleveringen geëvalueerd kunnen worden**. Een dergelijke resultaatsgerichte opvolging zou het vertrouwen versterken dat tegen 2035 effectief een geïntegreerd data-ecosysteem gerealiseerd kan worden.
12. In het databeheersplan worden momenteel slechts **in beperkte mate verbanden gelegd met het investeringsplan**. Nochtans zijn data en netinvesteringen nauw met elkaar verweven: netinvesteringen vereisen tijdige en correcte data, en omgekeerd kunnen netinvesteringen ook databehoefte genereren. Het is daarom belangrijk te bepalen welke data-acties nodig zijn tegen specifieke tijdstippen om het investeringsplan niet te belemmeren.
13. Ook voor het databeheersplan willen we onderstrepen dat **Fluvius een sturende rol kan spelen in scenario-ontwikkeling**. Toch ontbreekt in het investeringsplan een expliciete vraag naar het nodige regelgevend of financieel kader om die rol effectief op te nemen. Welke **verwachtingen heeft Fluvius hierbij ten aanzien van de regelgever of de markt?**
14. Hoewel ODE de noodzaak van diverse vormen van flexibiliteit onderstreept om het elektriciteitsnet te ontlasten en netinvesteringen te beperken, blijven we ook aandachtig voor de mogelijke herverdelende effecten en de financiële druk die dit kan veroorzaken voor huishoudens met beperkte toegang tot flexibiliteitsoplossingen. Dit kan ook het imago en de geloofwaardigheid van de duurzame energiesector schaden.
- a) Hoe zorgt Fluvius ervoor dat de opbrengst van flexibiliteitsdiensten niet uitsluitend naar kapitaalcrachtige prosumenten vloeit, maar dat ook **netkosten voor niet-prosumenten eerlijk blijven?**
- b) In het licht van het **Time-of-Use (ToU)** tarief, komt er een makkelijke **tool of standaardinstelling (zoals een 'tarief-coach')** voor mensen zonder EMS, zodat het ToU-

tarief hen niet onbedoeld op hogere netkosten jaagt? Denk hierbij aan huurders of verbruikers zonder investeringsruimte.